

Lausunto Turun hallinto-oikeudelle koskien tietolupapyyntöä

508/07.01.00/2017

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 148

Kaupunginlakimies Turo Järvinen:

██████ on 2.4.2017 lähettänyt sähköpostilla hallintojohtajalle pyynnön sähköisestä pöytäkirjanotteesta kaupunginhallituksen 27.3.2017 asiasta, jossa käsiteltiin Nestettä koskeva välimiesoikeuden päätöstä.

Hallintojohtaja on todennut että asia on salainen JulKL 24 § kohtien 17 ja 20 perusteella. Näin ollen viranhaltija ei voi antaa asiassa pöytäkirjaotetta. ██████ on samassa yhteydessä opastettu laatimaan asiasta viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n mukainen tietolupapyyntö kaupunginhallitukselle osoitettuna. Tämän jälkeen kaupunginhallitus ratkaisee annetaanko asiasta pöytäkirjanote.

██████ on tämän lisäksi 3.4.2017 pyytänyt hallintojohtajalta kaupunginhallituksen 17.12. 2014 päätöksen pöytäkirjanotetta. Hallintojohtaja on pyytänyt ██████ täsmentämään mistä kaupunginhallituksen 17.12.2014 asiasta pöytäkirjaotetta pyydetään. Kaupunginhallituksen käsittelyssä on ollut tuolloin useita asioita. ██████ on edelleen vaatinut hallintojohtajalta tietoa siitä onko Nesteen asiaa käsitelty tuolloin hallituksessa.

Tämänkin kysymyksen osalta hallintojohtaja on vedonnut viranhaltijan vaitiovelvollisuuteen JulKL 23 §:ään vedoten. ██████ on edelleen opastettu laatimaan tietolupapyyntö kaupunginhallitukselle kaupungin kirjaamoon osoitettuna.

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n mukaan viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on, jollei 15 §:n 3 momentissa tai muualla laissa toisin säädetä. Valtuusto voi kunnan johtosäännöllä kuitenkin antaa tässä laissa tarkoitettuna viranomaisena toimivalle kunnalliselle toimielimelle oikeuden siirtää päättämässään laajuudessa asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvaltaa alaiselleen viranhaltijalle. Tiedon antamisesta asiakirjasta, joka on laadittu viranomaisen toimeksiantotehtävää suoritettaessa tai annettu toisen viranomaisen lukuun suoritettavaa tehtävää varten, päättää tehtävän antanut viranomainen, jollei toimeksiannosta muuta johdu.

Tiedon asiakirjan sisällöstä antaa se viranomaisen henkilöstöön kuuluva, jolle viranomainen on tämän tehtävän määrännyt tai jolle se hänen asemansa ja tehtäviensä vuoksi muuten kuuluu.

Julkisuuslain 14 §:ssä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheut-

taa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 22 §:n mukaan viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se tässä tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomainen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista on säädetty vaitiolovelvollisuus.

Salassa pidettävän viranomaisen asiakirjaa tai sen kopiota tai tulostetta ei saa näyttää eikä luovuttaa sivullisille eikä antaa siitä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tavalla sivullisen nähtäväksi tai käytettäväksi.

JulKL:n 23 §:n mukaan viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan viranomaisessa toimiessaan tietoonsa saamaansa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös sitä, joka harjoittelijana tai muutoin toimii viranomaisessa taikka viranomaisen toimeksiannosta tai toimeksiantotehtävää hoitavan palveluksessa taikka joka on saanut salassa pidettäviä tietoja lain tai lain perusteella annetun luvan nojalla, jollei laista tai sen perusteella annetusta luvasta muuta johdu. Vaitiolovelvollisuus on myös sillä, jolle viranomainen on ilmoittanut julkisuus- tai salassapito-oletaman sisältävän salassapitosäännöksen osoittamissa rajoissa tietoja, jotka ovat yleisöltä salassa pidettäviä. Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa ilmaista sivullisille asianosaisaseman perusteella saatuja salassa pidettäviä tietoja, jotka koskevat muita kuin asianosaista itseään.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu henkilö ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa saa kuitenkin käyttää muita kuin asianosaista itseään koskevia tietoja, kun kysymys on sen oikeuden, edun tai velvollisuuden hoitamista koskevasta asiasta, johon asianosaisen tiedonsaantioikeus on perustunut.

Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen 49 §:än mukaisesti välimiesmenettelyn ja -tuomio ovat salassapidettäviä seuraavasti:

”Lautakunnan ja välimiesoikeuden on pidettävä välimiesmenettely ja välitystuomio salassa, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet. Salassapitovelvollisuus koskee myös välimiesoikeuden sihteeriiä, välimiesoikeuden määräämää asiantuntijaa sekä välimieslautakunnan hallituksen jäseniä ja sihteeristön edustajia.

Jolleivät asianosaiset ole toisin sopineet, asianosainen sitoutuu pitämään salassa välitystuomion ja muut välimiesoikeuden antamat päätökset ja määräykset, välimiesoikeuden kirjenvaihdon asianosaisille sekä muiden asianosaisten laatimat asiakirjat ja niiden muun välimiesmenettelyssä esittämän aineiston.”

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus toteaa, että keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen perusteella [REDACTED] ei luovuteta kaupunginhallituksen 27.3.2017 asiakirjoja eikä julkisuuslain 24 §:n 17-kohdan perusteella aikaisempia asian salassapidettäviä asiakirjoja.

KOKOUSKÄSITTELY:

Merkittiin, että hallintojohtaja Riitta Luotio poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä tämän asian osalta toimi kaupunginjohtaja Jouni Mutanen.

Merkittiin, että Kimmo Aho poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 29.05.2017 § 231

Kaupunginlakimies Turo Järvinen:

[REDACTED] on tyytymättömänä kaupunginhallituksen päätökseen toimittanut 10.5.2017 oikaisupyynnön, joka on liitteenä.

LIITE A2, KH 29.5.2017

Julkisuuslain 24 §:n 17-kohdassa säädetään julkisyhteisön liike- ja ammattisalaisuutta koskevien asiakirjojen salassapidosta, josta lain mukaan voidaan poiketa vain laissa erikseen säädetyn perusteiden perusteella. Oikeuskirjallisuuden mukaan kyseisen lainkohdan perusteella salassapidettäviä ovat myös liike- ja ammattisalaisuutta vastaavat julkisyhteisön liiketoimintaa koskevat tiedot.

Julkisyhteisön omia intressejä suojaavat salassapitosäännökset koskevat julkisyhteisön etua silloin, kun se ei toimi julkisen vallan käyttäjänä vaan periaatteessa samassa asemassa kuin yksityinen oikeussubjekti erilaisissa oikeussuhteissa. Näiden salassapitoperusteiden tarkoituksena on varmistaa, että julkisyhteisö ei julkisuusperiaatteen vuoksi joudu muun muassa taloudellisissa suhteissaan, oikeudenkäynnin tai neuvottelun osapuolena huonompaan asemaan kuin yksityiset oikeussubjektit vastaavissa oikeus-

suhteissa. Salassapidon osalta julkisyhteisön asemaa verrataan samanlaisessa asemassa olevan yksityisen intresseihin.

Salassapito koskee tietoja, joiden antaminen saattaisi julkisyhteisön huonompaan asemaan kuin vastaavan yksityisen toimijan tai tiedon antaminen aiheuttaisi julkisyhteisölle taloudellista vahinkoa.

Keskuskauppakamarin välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen mukaan välimiesmenettely on nimenomaisesti luottamuksellinen vaihtoehto tuomioistuinmenettelylle, ja sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi. Toisin kuin tuomioistuinmenettelyssä riidan osapuolia koskevat tiedot ja asiassa annettava välitystuomio eivät ole julkisia.

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus hylkää [REDACTED] oikaisuvaatimuksen ja pysyttää alkuperäisen päätöksensä 18.4.2017 § 148 voimassa, koska salassapitoperusteiden tarkoituksena on varmistaa, että julkisyhteisö ei julkisuusperiaatteen vuoksi joudu muun muassa taloudellisissa suhteissaan, oikeudenkäynnin tai neuvottelun osapuolena huonompaan asemaan kuin yksityiset oikeussubjektit vastaavissa oikeussuhteissa ja koska välimiesmenettelyssä annettava välitystuomio ei ole julkinen.

KOKOUSKÄSITTELY:

Merkittiin, että hallintojohtaja Riitta Luotio poistui kokouksesta esteellisenä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä tältä osin toimi kaupunginjohtaja Jouni Mutanen.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 28.08.2017 § 309

Kaupunginlakimies Turo Järvinen:

Tyytymättömänä kaupunginhallituksen päätökseen 29.5.2017 § 23 on [REDACTED] tehnyt valituksen Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on oheistettu.

LIITE A1, KH 28.8.2017

Turun hallinto-oikeus on valituksen johdosta pyytänyt kaupungilta lausuntoa, jonka toimittamisen määräaika on 31.8.2017.

Kaupunginhallituksen päätettäväksi esitettävä lausunto on ohessa.

LIITE A2, KH 28.8.2017

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon Turun hallinto-oikeudelle [REDACTED] valituksen johdosta.

KOKOUSKÄSITTELY:

Merkittiin, että kaupunginlakimies Turo Järvinen oli läsnä kokouksessa asiantuntijana tämän asian käsittelyn ajan.

Merkittiin, että hallintojohtaja Riitta Luotio poistui kokouksesta osallisuusjäävinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä tämän asian osalta toimi kaupunginjohtaja Jouni Mutanen.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.